

Simsonova fabrika v Suhlu

Výroba zbraní v Suhlu má dlouhou tradici. Drtivou většinu podnikatelů, kteří zde působili, tvořili Němci. Na rozdíl třeba od Lutychu, kde se kromě Belgičanů uplatnili i Francouzi a mnozí Němci, v Suhlu bylo národnostní složení podnikatelů velmi fádní. Mezi německé křesťany se ovšem občas dostal i německý Žid. Někomu to vadilo, někomu to nevadilo, ale až do nástupu Hitlera k moci mohli německí Židé v Německu podnikat bez zásadních problémů.

◀ Nad starým areálem Simsonovy továrny se klene nový dálniční most, vybudovaný, podobně jako většina dálnic v okolí, až po roce 1990

ZAČALO TO HAMREM

K Židům, kteří se uplatnili na poli suhlské zbrojní výroby, patřili zámožní obchodníci s oděvy a textilem Löb a Moses Simsonovi, kteří – už víceméně na stará kolena – v roce 1856 založili podnik na výrobu zbraní Gebrüder Simson. Zřejmě se jim tento obor zdál obchodně perspektivní, ale bez oceli by jim výroba zbraní nešla. Vlastně už dva roky před založením nové firmy tak koupili od Andrease Bauera třetinový podíl na hamru zřízeném už v roce 1740 na říčce Lauter v Heinrichsu; později v něm získali majetkovou většinu.

Heinrichs je západní předměstí Suhlu, leží v témže údolí, a v té době v něm žila nevelká židovská obec včetně rodin obou Simsonů. Také jejich podnik se pak po celou dobu rozvíjel a koncem 20. století dožil právě na tomto místě. Možná byli bratři Simsonové prozřetelní a počítali s úspěšným rozvojem firmy, tak-

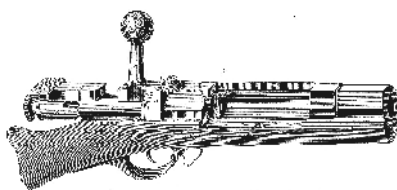
že se usadili tam, kde se podnik mohl rozrůstat. Možná také „árijci“ raději viděli Žida Simsona za městem... Firemní areál dodnes spojuje se Suhlem dlouhá řada domků, domů a paneláků, které v minulosti nepochybně obývali právě zaměstnanci tohoto podniku.

Původní Heinrichs byla samostatná obec, která byla připojena k Suhlu tepr-

ve v roce 1936, nicméně už v roce 1862 „Gebr. Simson – továrna na bajonety a nabíjíky“ byla zapsána v suhlském obchodním rejstříku. Zpočátku firma s dvaceti zaměstnanci vyráběla různé železářské zboží, mimo jiné také sekery a halapartny, brzy k tomu přibýly nabíjíky pro předovky a polotovary hlavní pro suhlské firmy vyrábějící armádní pušky-jehlovky. Záhy byla zavedena výroba bodáků, která se stala u Simsonů tradicí na mnoho desetiletí; firma patřila k největším německým producentům tohoto artiklu.

V roce 1871 se Simsonovi přestali spoléhat na vodní energii a pořídili si první parní stroj. V polooficiální historii firmy Simson se dočteme, že v roce 1872 získala obrovský vládní kontrakt na dodávky vojenských pušek. Byly to jednoranové pušky (Mauser) G71 na náboj 11,15x60R, které od tohoto roku postupně nahradily jehlovky a jiné zbraně ve výzbroji armád všech států právě sjednocených do německého císařství. Simsonovi jich v letech 1872-1876 vyrobili neuvěřitelné množství 150 000 kusů. Byla to právě tato zakázka, která nastartovala další bouřlivý rozvoj firmy.

V roce 1878 zemřel Moses Simson (jméno jeho bratra se ztrácí už dřív) a vdova přibrala k podnikání partnera. Pod jménem Simson & Luck Stahlfabrik rodinná firma působila i potom, co z ní Luck v roce 1884 odešel a řízení převzal Mosesův syn Gerson. Teprve v roce 1899 byl název změněn na Simson & Co., což pak vydrželo až téměř do nuceného odchodu Simsonů.

◀ Prudký rozvoj firmy má na svědomí velická státní zakázka na výrobu pušky M/71